

[Poul Hansen (Kalundborg).]

år har haft store fortjenester, som de ikke fuldtud har kunnet udbetale i udbytte. De har i det hele taget haft nogle gode år, og afsætningsmulighederne for sukker har været sådan, at fabrikkerne alt i alt vel kan have en fornemmelse af at have fat i den lange ende af tovet. Men jeg synes ikke, man må glemme, at forudsætningerne for de sidste års gode fortjeneste faktisk har været, at sukkerproduktionen takket være statens indgreb blev opretholdt gennem 1930'erne — i det hele taget var man ikke dengang så bange for statsindgreb, som man senere synes at være blevet —, og man må heller ikke glemme, at de øjeblikkelige gunstige forhold meget hurtigt kan falde bort igen. Jeg synes, man på denne baggrund har ret til at opfordre til mådehold.

Jeg går dernæst over til det næste spørgsmål i den foreliggende sag, nemlig roeprisen. Den er i den højtærede handelsministers forslag praktisk talt fastsat uforandret. Arbejdslønnen er indregnet i grundprisen med 31 øre pr. dobbeltcentner, men det er en rent formel ting. Fragttilskuddet er nedsat fra 35 til 30 øre, hvilket er en reel nedgang, som imidlertid delvis opvejes af den forhøjelse af nedkulingspengene, der er givet tilsagn om. Tilbage bliver altså en ganske lille tendens til nedgang i prisen.

Selvom den altså er lille, vil jeg imidlertid hilse den med tilfredshed. Den kan på ingen måde betragtes som urimelig, når den ses på baggrund af forskellige forhold, nemlig for det første et vist fald i kornpriserne i den seneste tid, for det andet den meget gode forretning, som det sidste år har været at dyrke sukkerroer, og for det tredje den kendsgerning, at roeprisen nu er halvtredie til tre gange så høj som før krigen. Når jeg siger, at det det sidste år har været en god forretning at dyrke sukkerroer, bygger jeg det på de oplysninger, den højtærede handelsminister har givet os. Der har været et meget stort areal med sukkerroer, hvilket bl. a. har medført, at arealpræmien er udbetalt med sit fulde beløb, 50 øre pr. dobbeltcentner. Udbyttet er opgjort til 188,5 dobbeltcentner pr. td. land, hvilket er et meget smukt udbytte. Roedyrkerne har derfor såvist ingen grund til klage, og set fra samfundets synspunkt må vi glæde os over den store sukkermængde, som er blevet resultatet. Jeg tror, vi skal helt tilbage til 1941—42 for at finde et tilsvarende godt resultat.

Man må altså efter min opfattelse betegne den foreslåede roepris som høj. Når jeg ikke kalder den for høj, har det den årsag, at vi stadig er interesseret i at lokke så store area-

ler frem som muligt. Vi har stadig interesse i en stor sukkerproduktion. Jeg tror, det ville glæde alle, først og fremmest naturligvis husmødrene og dermed ikke mindst den højtærede handelsminister, som under husmødrene det bedre, end de fleste tror, hvis rationen kunne sættes op. Vi har hidtil eksporteret en betydelig sukkermængde, og der lader jo til stadigvæk at være eksportmuligheder, og dem bør vi efter min opfattelse udnytte, sålænge de er tilstede, fordi det betyder en velkommen lettelse på vort valutaregnskab.

Jeg synes også, det ville være heldigt, hvis det kunne blive muligt at give noget større tildelinger til industriel anvendelse, hvorved vi måske efterhånden kunne udhule grundlaget for den saftsukkerproduktion, som vi vist allesammen er mere eller mindre kede af.

Det er mit indtryk, at prisordningen, som den foreslås i forslaget, i særlig grad kalder på de små arealer hos landmænd med de små brug, altså sådanne steder, hvor man ikke anvender fremmed arbejdskraft, og hvor derfor den stigning, som arbejdslønnens indregning betyder, helt og fuldt kommer brugeren tilgode, og det er sikkert også rigtigt at kalde på disse arealer. Iøvrigt er det jo, når man taler om roeprisen, et lyspunkt, at når den er god, vil det også have gode virkninger for roearbejderne, som er aflønnet i henhold til roeprisens størrelse.

Jeg vil i denne forbindelse gerne minde om, at vi sidste år førte en diskussion om arbejdsforholdene i roemarkerne, om ønskeligheden af læskure o. s. v. Vi var enige om dengang, og jeg vil tro, at det gælder stadigvæk, at dette problem ikke alene gælder arbejderne i sukkerroemarkerne, men er et mere generelt problem, som dels bør løses gennem arbejdsoverenskomsterne, dels bør tages op i den nye arbejderbeskyttelseslov, som formentlig inden længe kommer til behandling her i rigsdagen.

Medens jeg opholder mig ved disse spørgsmål, som vender ud mod arbejderne, vil jeg gerne henlede den højtærede handelsministers opmærksomhed på et spørgsmål, som han vel iøvrigt ikke er ubekendt med. Vi plejer gerne at bede ministeren om at se i nåde til fremstilling af roeoptagere og lignende ting, når vi taler om sukkerloven. Hertil vil jeg gerne føje en opfordring til ministeren om også at se i nåde til roearbejdernes forsyning med gummistøvler. Der har i sidste efterår været ikke så få klager, navnlig fra landarbejdernes side, over, at det var meget vanskeligt at få dette for